

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
11. JUNIJ
1992
Letnik XLVI.
Štev. 23 (2658)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
30 tolarjev
P. b. b.

Razpada tudi ČSFR?

Volitve na Češkoslovaškem so še povečale navarnost razpada federacije Čehov in Slovkov. Medtem ko je na Češkem zmagal kandidat sredinsko-desnega tabora Vaclav Klaus, je na Slovaškem dobil največ glasov nacionalist Vladimir Mečiar, ki se zavzema za samostojno državo Slovaško. Prvi razgovor med obema zmagovalcema v ponedeljek je le še poglobil nasprotja, tako da ni več veliko upanja za skupno državo Čehov in Slovkov. Drugi krog razgovorov pa je načrtovan za danes. Iz krogov predsednika Vaclava Havla pa je slišati, da ne namerava več kandidirati na prihodnjih volitvah.

Minister za Slovence
dr. Janko Prunk.

Korak k enakopravnemu vrednotenju naših struktur!

Pretekli petek se je novi minister za Slovence dr. Janko Prunk v Ljubljani sestal s predstavniki koroških Slovencev. Glavne točke razgovora so bila aktualna narodnopolitična vprašanja ter podpora Slovenije koroškim Slovcem za leto 1992.

Kot je bilo pričakovati, je bil pristranski predlog, ki ga je KOKS Narodnega sveta

posredoval še Peterletovi vladi, v svojih glavnih postavkah zavržen, nova razdelitev finančnih podpor sedaj enakopravno upošteva obe osrednji in kulturni organizaciji. Nekatera še odprta vprašanja pa bodo dogovorjena na prihodnjem razgovoru.

Za ZSO sta se sestanka udeležila njen predsednik dr. Marjan Sturm in tajnik

dr. Mirko Wakounig, SPZ je zastopal tajnik dr. Janko Malte, NSKS predsednik dr. Matevž Grilc, KKZ tajnik Nužej Tolmajer, EL predsednik Andrej Wakounig, SJK zbornični svetnik dipl. inž. Štefan Domej, Slovensko športno zvezo dr. Ludvik Druml, Strokovno pedagoško združenje ravnatelj Franc Kukovica.

Manjšinski seminar v Neumarktu

Vsako leto ob binkošnih priredbah evropsko federalistično gibanje manjšinski seminar v Neumarktu na Štajerskem. Letos so organizatorji slavili 25. jubilej te prireditve. Medtem ko so v preteklosti vabili predvsem zastopnike manjšin iz zahoda, so letos povabili predstavnike manjšin iz vzhoda. Na seminarju so bila v ospredju vprašanja sožitja na Slovaškem, Madžarskem in v Romuniji.

Na seminarju pa je spregovoril tudi novi slovenski minister za Slovence po svetu in narodnosti v Sloveniji dr. Janko Prunk. Nakazal je genezo razpada Jugoslavije oz. procesa osamosvajanja republike Slovenije, med drugim pa tudi povedal, da bo Slovenija vsestransko preučila vprašanje nemške manjšine v Sloveniji in v skladu z evropskimi merili poskrbela za njeno pravno zaščito.

Predavatelj Bruno Kraft iz Nemčije je govoril o multikulturnem regionalizmu v Evropi, ki da je realna perspektiva za sožitje različnih narodov, narodnosti in manjšin.

(Dalje na 2. strani)

Pripravljen scenarij za intervencijo proti Srbiji

Po dogodkih v zadnjih dneh bi lahko sodili, da se vojni položaj v BiH, še posebej pa v Sarajevu, nagiba v korist braniteljev, to je bosansko-hercegovaške teritorialne obrambe. V ponedeljek so te sile krenile v silovito protiofenzivo in osvojile številne strateške položaje v okolici glavnega mesta, odkoder so četniške sile in t. im. jugoslovanska vojska ves prejšnji teden trosile smrt med prebivalstvom in uničevale mesto.

Srbski general Ratko Mladić je namreč že pred desetimi dnevi zagrozil, da Sarajevo čaka usoda Vukovarja, torej popolno uničenje. Svojo napoved je brezobzirno uredničeval, njegove in četniške enote so Sarajevo dobesedno zasipale z vsem razpoložljivim orožjem. Škoda je ogromna, vse stavbe so poškodovane ali porušene, število mrtvih in ranjenih gre v stotine in tisoče. Ta silovita

brutalnost in neobzirnost pa je zelo pomnožila prostovoljce obrambe. Prebivalci vseh narodnosti so se prijavljali v vrste TO. V neposrednih spopadih prsa v prsa so zaplenili veliko orožja in opreme. Na mnogih mestih so Srbe pognali v panični beg.

Spremenjen položaj pa je nedvomno tudi delna posledica mednarodnih ukrepov proti Srbiji in Črni gori. Blokada je v teku, v Srbiji so bencinske črpalke zaprte, napo-

veduje se drastična omejitev 20 do 30 litrov goriva mesečno na vozilo, cene so poskočile za dvakrat, barska luka v Črni gori je zaprta, v obeh republikah pa se krepijo zahteve po odstopu Miloševića in Bulatovića. V Beogradu predlagajo, naj oblast prevzame začasna vlada narodne rešitve, ki naj bi državo vodila do volitev v ustavotvorno skupščino, v Črni gori opozicija očita obla-

(Dalje na 2. strani)

Vabilo

Zveza koroških partizanov vabi na tradicionalno

tovariško srečanje

vseh demokratov in antifišistov

v nedeljo, 28. junija ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci.

Srečali se bomo partizani, aktivisti in demokrati iz Avstrije, Slovenije in Italije, svojo udeležbo so že potrdili tudi predstavniki borčevskih organizacij iz regije Alpe-Jadran, predstavnik Avstrijskega dokumentacijskega centra na Dunaju ter visoki predstavniki iz Ljubljane.

Poleg nagovorov bo v programu tudi pester kulturni spored.

V Sloveniji 60.000 beguncev

V Sloveniji je več kot 60.000 beguncev iz Bosne in Hercegovine. V zbirnih centrih Civilne zaščite je 15.399 začasnih beguncev, od teh 7740 otrok mlajših od 16 let, 6071 žensk in 1538 moških, je sporočala republiška uprava za zaščito in reševanje. Vsak odhod beguncev v tujino natančno zabeležijo.

Beguncev z ozemelj nek-

danje Jugoslavije je približno 1.200.000, trdi Visoki komisar Združenih narodov za begunce. Največ jih je na Hrvaškem, nato v Srbiji, Sloveniji, Črni gori in Makedoniji, v Bosni in Hercegovini pa imajo begunci status razseljene osebe in jih je približno 350.000. 31. decembra lani je bilo beguncev vojne na Hrvaškem nekaj manj kot 600.000, torej dvakrat manj kot sedaj.

Šolska oblast z zapovedjo proti DS „Dvojezični pouk“

Strokovnjaki, pedagogi in politiki na različnih nivojih iščejo rešitve, ki bi pripomogle k nadaljnjemu razvoju dvojezičnosti na dvojezičnih ljudskih šolah na Koroškem. V ta namen so na Koroškem ustanovili Delovno skupnost „Slovenski in dvojezični pouk“, ki jo vodi ravnatelj Franc Kukovica. Toda še pred njenim prvim sestankom se je zapletlo: posvet z dvojezičnimi učiteljicami in učitelji iz okraja Velikovec je bil z zapovedjo deželnega šolskega sveta odpovedan!

Sestanek naj bi bil 16. marca v ljudski šoli v Dobrli vasi, na srečanje učiteljev pa je vabil pedagoški inštitut iz

Celovca oz. z dodatnim vabilom vodja Delovne skupnosti in ravnatelj žitajske ljudske šole Franc Kukovica, ki je dve leti sodeloval v „Eksperntni komisiji“ in tri leta v „Komisiji za zadeve manjšinskega šolstva na Koroškem“.

Po mnenju vodje Delovne skupnosti „Slovenski in dvojezični pouk“ naj bi se ta ukvarjala predvsem z vprašanji, ki so del učnega načrta za delovanje avstrijske dvojezične ljudske šole, pri čemer taka tematska območja vsebujejo šolska zakonodaja in učni načrt.

Kukovica pa je na tem sestanku hotel učiteljice in (Dalje na 2. strani)

Šolska oblast...

(Nadaljevanje s 1. strani)

učitelje na dvojezičnih ljudskih šolah v okraju Velikovec seznaniti z rezultati, do katerih je prišla Komisija za zadeve manjšinskega šolstva na Koroškem na temo „Ukrepi za pospeševanje dvojezičnosti ter občutka skupnosti pri pouku in v šolskem okolju“ ter razpravljati o njih. „Predlog komisije pa je tako pomemben, da je treba z njim seznaniti vsaj učitelstvo in ga pozvati k sodelovanju“, je na vabilo za kasneje odpovedano prireditelje zapisal Kukovica in pri tem dodal, da so obstoječe delovne skupnosti pravi forum za take razprave.

Prav poročilo oz. predlog komisije za zadeve dvojezičnega šolstva pa je bila baje tista sporna točka, zaradi katere je prišlo do odpovedi sestanka. Kot smo izvedeli, je šolska oblast zagovarjala stališče, da gre pri tem za predlog, ki da ni za javnost in o katerem tudi delovna skupina nima pravice razpravljati. Dodatna utemeljitev za odpoved pa naj bi bilo dejstvo, da sestanek ni bil predviden v prvotnem programskem načrtu pedagoškega inštituta.

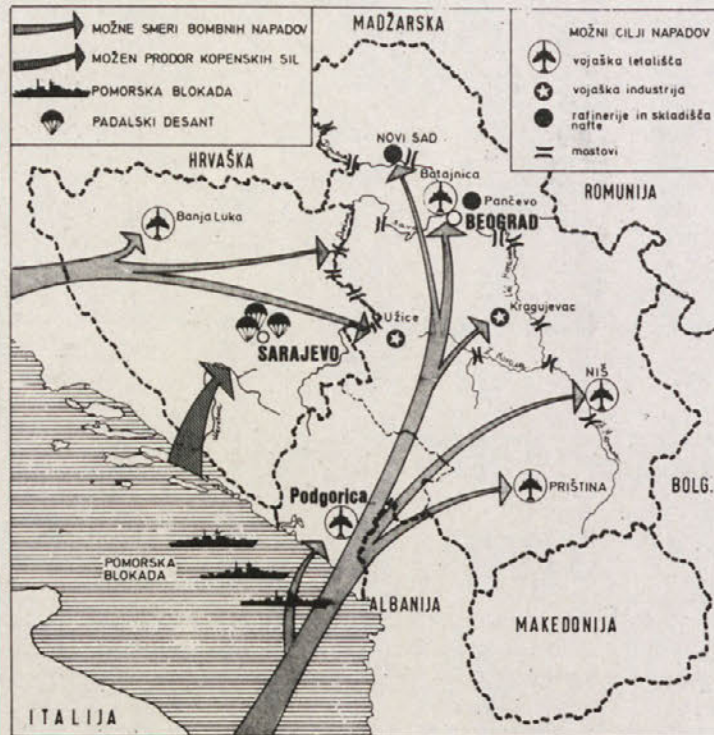
Kukovica k odpovedi: „Gre za stvar, ki je bila v komisiji soglasno sklenjena, očitno pa so nekateri takrat glasovali 'za' samo zato, ker so vedeli, da bodo to kasneje v praksi lahko preprečili.“ Po njegovem mnenju pa gre pri tej zadevi tudi za politično vprašanje, ne nazadnje pa za „ljudi, ki imajo visoke položaje tudi v šolstvu in te včasih tudi zlorabijo, da s tem pokažejo svojo moč.“

„Večina in manjšina – medsebojna obogatitev?“

O tem, posebej v današnji Evropi, vse bolj perečem vprašanju bodo strokovnjaki, politiki in kulturni ustvarjalci večinskega in manjšinskega naroda razpravljali na 3. kongresu z naslovom „Narodne skupnosti v Evropi – Svoboda in mnogovrstnost“ 21. in 22. oktobra letos v Celovcu.

Med referenti kongresa, ki ga prireja dežela Koroška, je tokrat veliko Slovencev, med njimi dv. sv. dr. Valentin Inzko, dr. Janko Malle, dr. Janko Zerzer, prof. Tomaž Ogris in pesnik mag. Janko Ferko, iz vrst večinskega naroda pa so svojo udeležbo že potrdili dr. Ernst Waldstein, Phillip Rauscher, Bernhard Kraschl in drugi.

Sodelovali pa bodo tudi priznani domači in tuji strokovnjaki.

Pripravljen scenarij za intervencijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

stem, da so bili rezultati referenduma o združitvi s Srbijo ponarejeni. Vuk Drašković je v torek zahteval od Miloševića odstop in napovedal množične demonstracije vse do zrušenja njegovega režima. Žal pa Drašković ni golob miru, njegove izjave o vojni in opozorila Turčiji, naj se ne vmešava v vojno v BiH, kažejo prav nasprotno.

Mednarodna dejavnost za končanje vojne se je še okrepila. Varnostni svet ZN je v ponedeljek sprejel novo resolucijo, ki govori o deblokadi sarajevskega letališča za pošiljanje mednarodne humanitarne pomoči prebivalstvu

BiH. V ta namen je odobril angažma 1100 vojakov ZN, ki naj zagotovijo normalno delovanje letališča. Za pripravo prihoda je včeraj iz Beograda v Sarajevo že pripotovalo 30 vojaških opazovalcev mirovnih sil.

Vse več pa je tudi zahtev po vojaški intervenciji sil Nata ali ZN. V tem smislu je pripravljenih več scenarijev (glej skico), od vojaške zasedbe Sarajeva, uničenja srbskih vojaških baz in industrije do pomorske blokade. Slednja pa je najbolj verjetna, saj so po nekaterih vesteh bojne ladje ameriške šeste flote že vplule v Jadran.

Jože Rovšek

Konferenca OZN za okolje in razvoj

RIO DE JANEIRO. (STA, dpa) – Tu se je začela dvanajstdnevna konferenca OZN za okolje in razvoj, na kateri sodeluje 178 držav. Konferenco, ki je glede na udeležbo držav doslej največja politična konferenca v zgodovini, sta odprla brazilski predsednik Fernando Collor de Mello in generalni

sekretar OZN Butros Gali.

Namen konference je, da bi se voditelji različnih držav in vlad dogovorili, kako globalno zaščititi naravo in okolje in kako omogočiti socialni napredek brez škodljivega vpliva na naravno okolje. Posebej pomembni in hkrati sporni bosta konvenciji za zaščito podnebja in narave.

NAŠ LJUBI SVET...

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Slovenija postala članica ILO

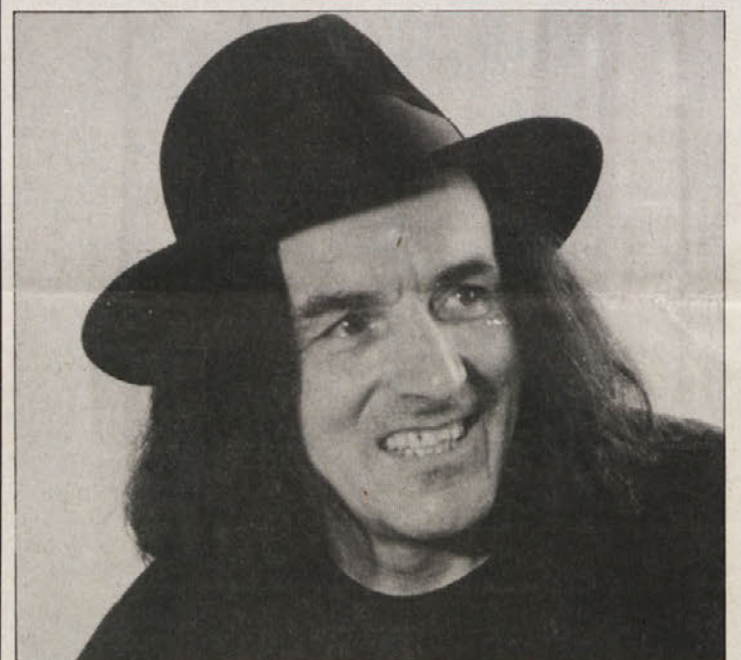
Slovenija je preteklo sredo postala polnopravna članica Mednarodne organizacije za delo (ILO). Zasedanja te organizacije v Ženevi se je udeležila tudi ministrica za delo Jožica Puhar. Članstvo v ILO je pomembno zaradi navezovanja stikov in sodelovanja z mednarodnimi uradi v okviru ILO, zlasti uradom za odnose z delavci in uradom za izobraževanje.

12. junija pa naj bi Slovenija postala tudi članica Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), s čimer bi dosegla polno suverenost nad svojim zračnim

prostorom. Članstvo je pisno napovedalo evropsko predstavništvo ICAO v Parizu. Slovenijo bo po uradni potrditvi obiskala tudi delegacija, ki bo preučila stanje civilnega letalskega prometa. Slovenija lahko v skladu z ugotovitvami delegacije pričakuje morebitno finančno pomoč.

Mednarodna trgovska zbornica s sedežem v Parizu pa je sprejela v svoje vrste Združenje bank Slovenije. Članstvo pomeni sodelovanje Slovenije v komisiji za bančno tehniko in prakso, ki opravlja mednarodni plačilni promet.

Ustreljen Ivan Kamberger

Na binkoštno nedeljo naj bi imel Ivan Kamberger (slika), imenovan tudi „dobrotnik iz Negove“ predvolilno zborovanje v Jurovskem dolu v občini Lenart pri Mariboru. Ko se je s svojim posebnim avto-buggijem pripeljal na vaški trg, je odjeknil strel in Kamberger je zadet v prsa omahnil. Hitra pomoč ni več pomagala, saj je že na poti v bolnišnico umrl.

Policijske patrolje in mariborski kriminalisti so še isti večer izsedili storilca. To je bil kmet in lovec iz neposredne bližine, streljal pa je skozi okno svoje hiše. Po izjavah storilca ni šlo za politični motiv, temveč za osebnost; do Kambergerja je čutil veliko antipatijo.

Uboj predsedniškega kandidata Kambergerja je v Slo-

veniji povzročil veliko ogorčenost. Dejanje so obsodile vse politične stranke in vodilni politiki. Ivek, kot so ga imenovali prijatelji, je veljal za posebnega, ki je na svojstven, šegav, pogosto pa tudi izredno kritičen način razgibaval slovensko politično sceno.

Pred dvema leti je na predsedniških volitvah zbral kar 20 odstotkov glasov.

Med ljudstvom je bil priljubljen predvsem zaradi svoje darežljivosti, pomagal pa je tudi številnim socialnim in zdravstvenim ustanovam. Njegovo posebno darilo so bili aparati za dializo, ki jih je v času dela v Nemčiji sam izboljšal in si s tem pridobil inovatorske pravice, iz česar je črpal finančna sredstva za svojo dobrotnost.

Krški nuklearki dolgujejo skoraj 2 milijardi tolarjev...

Ljubljana. (STA) – Pri remontu jedrske elektrane Krško imajo največ težav z zagotovitvijo potrebnih sredstev. Slovenija trenutno dolguje elektrani 731,2 milijona, Hrvaška pa 1262,1 milijona tolarjev, je izvedela Slovenska tiskovna agencija. Dolg se je na začetku meseca še povečal.

AKTUALNI RAZGOVOR

s prof. dr. Brankom Horvatom

Za obe strani sumljivi in v napoto...?

Franjo Tudjman je začel napovedovati (kot je to zahtevala ES) nove volitve. Pred kratkim je (spet) zamenjal del svoje vlade. V Zagrebu se množijo govornice o možnem odstopu Franja Gregurića, ki mu tako predsednikovo postopanje postaja čedalje bolj nesprejemljivo. Hkrati je bila prepovedana ustanovitev nove stranke – Socialdemokratske unije (SDU).

IGOR SCHELLANDER IZ ZAGREBA

Hrvaško notranje ministrstvo je 9. maja letos prepovedalo ustanovitev nove stranke – Socialdemokratske unije (SDU). To so hoteli ustanoviti oziroma iz nekaj dosedanjih strank in grupacij spojiti predstavniki Gibanja reformistov (stranka bivšega jugoslovanskega šefa vlade Anteja Markovića), Socialdemokratske lige, Srbskega demokratskega foruma v Zagrebu (politično predstavništvo Srbov na Hrvaškem, lojalno do nove države) ter nekaterih regionalnih grupacij in strank, kot so istrski avtonomisti, Dalmatinska akcija in še nekatere druge. Tudi Marković, ki zdaj menda živi v Zagrebu, je podprl ustanovitev nove stranke.

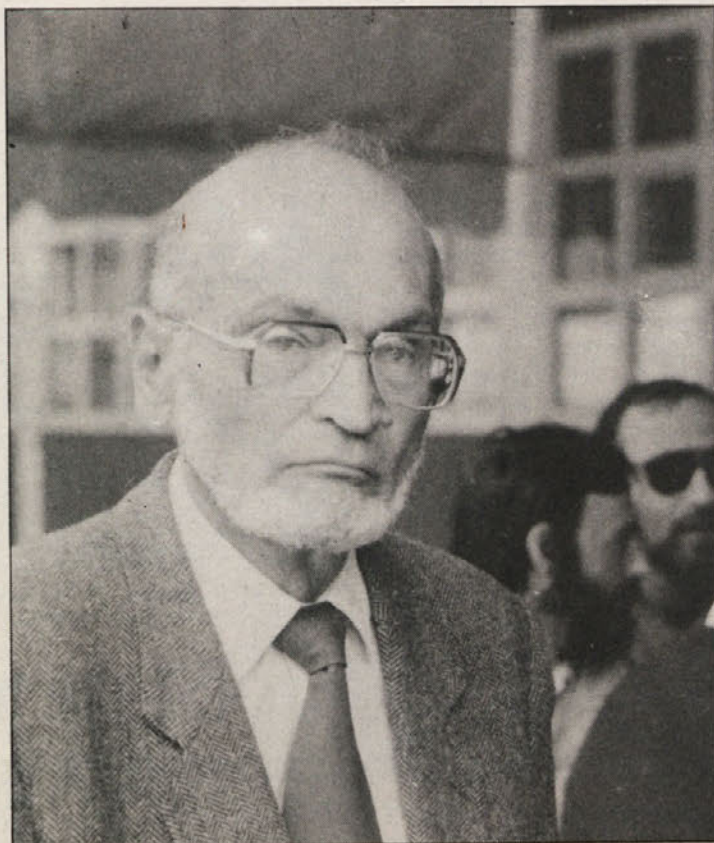
Vendar so hrvaške oblasti prav na dan načrtovanega ustanovitvenega kongresa preprečile njeno ustanovitev. Ko so organizatorji prišli pred najeto dvorano kulturnega doma Trešnjava v zagrebškem mestnem okraju Trešnjevka, jim je direktor doma najprej skušal dopovedati, da dvorana iz tehničnih razlogov ni na razpolago. Ko pa je bilo ugotovljeno, da ne more navesti konkretnega povoda, je navzoča policija dobila „od zgoraj“ direktivo, da je prireditev iz varnostnih razlogov odklonjena. Ob pravem času in na pravem mestu se je pojavilo tudi ducat razburjenih občanov, ki so protestirali proti „izdajalcem“ in „beograjskim agentom“. Nekatere izmed teh so prepoznali – večkrat so že napadali prostore in razbijali prireditve politične opozicije na Hrvaškem.

Na kraju samem je nastal naslednji pogovor s prof. dr. Brankom Horvatom, nominiranim kandidatom za predsednika Socialdemokratske unije. Že pred desetletjem je sodeloval pri prvem velikem poskusu jugoslovanske ekonomske reforme (že takrat je šlo za poskus uvajanja tržnogospodarskih principov in mehanizmov), ki pa ga je

takratni politični vrh zavrl. Horvat velja za enega najbolj sposobnih poznavalcev problemov ekonomije socialističnih držav, v tujini je sodeloval pri nekaterih državnih programih za gospodarske reforme, s svojimi publikacijami in analizami pa je bil celo v ožjem izboru kandidatov za Nobelovo nagrado. Napovedal je, da bodo ustanovitveni občni zbor ponovili – v Ljubljani, če nedemokratski hrvaški režim ne bo dovolil druge izbire!

Gospod Horvat, kaj menite o prepovedi vašega strankarskega zborovanja?

Postopanje oblasti je vsekakor protizakonito. Sklep o prepovedi bi morale pravočasno in pismeno dostaviti. Naši udeleženci pa so, ko je prišlo do prepovedi, že stali pred pravočasno najeto in plačno dvorano. Direktiva je prišla po policijskem oddajniku tik pred načrtovanim začetkom prireditve. Brez uspeha smo takoj intervenirali pri notranjem in zunanjem ministrstvu in pri šefu vlade. To je edinstven škand

dal! Vsej Evropi so pokazali postopanje nedemokratskega hrvaškega režima, kar gotovo Hrvaški ne bo pomagalo pri njenih prizadevanjih v ES in v Bruslju. Za politični škandal je vsekakor odgovoren predsednik hrvaške vlade.

Kakšen tip stranke naj bi bila Socialdemokratska unija?

Ustrezala naj bi modelu klasične socialdemokratske stranke s socialnimi, liberalnimi in demokratičnimi elementi. Poudarek je na demokratični! Glavni akcenti so politična in ekonomska demokracija ter politične in ekonomske svoboščine. Socialni element obsega socialno pravičnost, socialne pravice, pravico do izobrazbe, zdravstvenega varstva itd.

Kakšni so izgledi nove stranke?

Ne obremenjujejo nas hipoteke iz starega režima, kot na primer nedemokratsko postopanje. Nimamo

pa tudi ne hipoteke sedanjega hrvaškega režima, kot na primer revanšizem in šovinizem. Zadnja dva sta zlasti značilna za vladajočo HDZ. Mi smo edini, ki lahko pri prebivalstvu gradimo na kredibilnosti, in to tako pri hrvaškem kot pri srbskem. Na Hrvaškem je po volitvah prišlo do velikega političnega premika v desno. Precej je ljudi, ki so lojalni do svojih strank in ki so ta premik sprejeli, precej pa je tudi takih, ki s takšnim stanjem niso zadovoljni in so zapustili svojo stranko. Ti so trenutno dezorientirani, razočarani in pričakujejo, da se nekaj zgodi. To 'nekaj' pa bi bilo lahko rojstvo naše stranke.

Pri tem se opirate na zadnjega šefa jugoslovanske vlade Anteja Markovića. Mislite, da ima med Hrvati simpatije?

Brez dvoma med številnimi ljudmi v gospodarstvu. Oni vedo, da so v njegovem času normalno delali, zdaj pa morajo delati v razpadajočem gospodarstvu, v katerem so se lahko uveljavili le vojni špekulanti in dobičkarji, ne pa odkriti ljudje. Zagotovo ima svoje pristaše tudi med navadnimi ljudmi, ki zelo dobro vedo, da je bil njihov dnevni zaslužek nekoč nekajkrat večji kot je danes.

A medtem je vladajočemu režimu uspelo, da Markovića očrni. Na primer z enostavnimi lažmi, češ da je odgovoren za intervencijo armade v Sloveniji, ali pa da je nastopil protihrvaško. To je tudi razlog, zakaj ni želel vodilne vloge v novi stranki. Vendar novo stranko z vso močjo podpira in ji je pripravljen tudi pomagati s svojimi političnimi in ekonomskimi stiki v tujini.

Prof. Horvat ve povedati, da prepoved ustanovitve SDU ni prvi poskus Tudjmanove vlade pri onemogočanju opozicijske dejavnosti. Lani, še pred izbruhom vojne, je skušal organizirati sestanek

vodilnih intelektualcev in akademikov, ki naj bi se posvetovali o tem, kako preprečiti vojno. Vabljeni so bili predstavniki iz vseh republik. Nekaj dni pred začetkom je bil iz Beograda odposlan telefaks z njegovim ponarejenim podpisom, ki je sporočal odpoved sestanka. Zaradi prekinjenih komunikacijskih zvez s Srbijo mu tega ni bilo mogoče demantirati. Ko so se naposled v prostorih hotela v Karlovcu hoteli zbrati hrvaški, slovenski in drugi udeleženci, ki so vendarle prišli, jim direktor hotela nikakor ni mogel dati na voljo ustreznega prostora – vse je bilo zasedeno, dokler navsezadnje ni priznal, da je dobil ustrezno direktivo iz Zagreba, naj sestanek prepreči. „Že takrat je postalo jasno, da obe strani nista želeli nič drugega kot vojno. Tako Beogradu kot tudi Zagrebu smo bili ljudje, ki smo želeli preprečiti vojno, samo sumljivi in v napoto.“

Je danes videti konec te vojne?

Vojna na Hrvaškem bo, upajmo kmalu končana, če bodo mirovne sile OZN dokončno zasedle svoje položaje in začele opravljati svoje naloge. Na prvem mestu je zdaj gotovo vprašanje Bosne in Hercegovine, a takoj nato problemi v Sandžaku in na Kosovu. Zelo verjetno je, da se bo vojna širila proti jugu.

Hrvaška bi bila lahko imela izredno pomembno in pozitivno vlogo, kar pa zaradi nacionalističnih ambicij vladajoče garniture v Zagrebu ni bilo mogoče. Naše stališče je, da bi se morala Hrvaška absolutno solidarizirati z vlado BiH. Republiko Bosno in Hercegovino ne bi smela priznati samo formalno, temveč jo tudi dejansko obravnavati kot samostojno in neodvisno državo, ne pa se z Miloševićem in njegovimi pogajati o razdelitvi in priključitvi hrvaških področij k Hrvaški oz. srbskih k Srbiji... To je bila velika napaka, kajti to je izzvalo Muslimane in jih spremenilo v nasprotnike, medtem ko sta bila Milošević in vodja bosanskih Srbov Karadžić v svojih ambicijah po nacionalnem homogeniziranju Srbov podprta namesto izolirana.

Je to izhodišče za nov spor med Hrvati in Muslimani?

Lahko bi do tega prišlo. Ljudje so prizadeti in med Muslimani prevladuje mnenje, da so jih Hrvati izdali. Nihče ne more zaustaviti zagrehtih emocij. Možnost konfliktov in obračunov tako rekoč visi v zraku.

P.S.: Nekaj dni potem, ko je bil opravljen ta pogovor, so tiskovne agencije poročale o prvih oboroženih spopadih med bosansko-muslimanskimi in hrvaškimi vojaškimi enotami severno od Sarajeva.

GREŠNIKOV IZGON

PISMESTROVIĆ, »Kleine Zeitung«, Gradec

Renesansa nemških manjšin v Evropi

Na Dunaju so se na svobodnjaškem simpoziju srečali predstavniki nemških manjšin v Evropi, med drugim tudi predstavniki iz Slovenije in Hrvaške, ter poročali o položaju 'nemških enklav'.

Ko je Nikita Hruščov predaval o zablodah in grozodejstvih stalinizma, je iz publike nekdo zaklical: „Tovariš Hruščov, zakaj pa tega nisi že prej povedal, zakaj si tako dolgo molčal?“ Nagovorjeni se je jezno kazal v poslušalce in zavpil: „Kdo je bil to, kdo je to rekel?“ Nihče se ni javil. Hruščov nato: „Vidite tovariši, iz čisto enostavnega razloga: bilo me je strah – kot vas zdaj...“

Odvetnik dr. Ludwig Kolnik, organizator manjšine nemško govorečih v Mariboru in spodnji Štajerski ter iniciator tamkajšnjega društva „Freiheitsbrücke“, je uvodoma spomnil na znano politično anekdoto v zvezi z bivšim sovjetskim predsednikom in težavami politične liberalizacije v avtoritarnem režimu. Dejal je, da je morda čudno, da se prav zdaj naenkrat spet pojavlja pojem o nemški manjšini v Sloveniji, to je sumljivo tudi uradom in oblastem. Prej da je prevladoval strah pred priznavanjem, da je nekdo nemškega porekla. Zdaj, ko ima Slovenija za sabo narodno spravo med bivšimi nasprotniki v času 2. svetovne vojne, spravo med partijo in cerkvijo, ko je ukinjen razredni boj in ko prevladuje demokratično-pluralistični politični sistem, je nastopil tudi čas, da uradno prizna svojo nemško manjšino.

Dr. Kolnik je kritiziral predstavnike vlade (npr. zunanjšega ministra Rupla ter bivšega ministra Dularja), ki zanikujejo nemško manjšino, oziroma jo reducirajo na skupino posameznikov. Po uradnem štetju v 1991. letu so v Sloveniji našli 1544 nemško govorečih. Ker pa številčna moč italijanske in madžarske manjšine znaša samo nekaj tisoč oseb več, so po mnenju dr. Kolnika povod za nepriznavanje politični razlogi.

S tem v zvezi je dejal, da je dokaj čudno, če slovenska vlada od vlade na Dunaju zahteva, naj z 80 milijoni šilingov podpre slovensko manjšino na Koroškem, sama pa ni pripravljena nemški manjšini priznati niti najosnovnejših manjšinskih pravic. Pozdravil je sklep „Österreichische Landsmannschaft“ in drugih, ki hočejo s tem v zvezi apelirati na avstrijsko vlado. Glede na okoliščino, da je bil gost prve javne prireditve društva „Freiheitsbrücke“ prav predsednik koroškega Heimatdiensta dr. Feldner, je Kolnik dejal, da je „nasprotnika Slovencev“ povabil predvsem zato, da bi prireditev imela odziv v medijih.

Prizorišče predavanja je bil dunajski Palais Palffy, v kate-

rem je politična izobraževalna ustanova FPÖ (Freiheitliches Bildungswerk, razpravo je vodil njegov vodja, zaradi desničarskih izjav osporavani A. Mölzer) skupaj z „Österreichische Landsmannschaft“ priredila „Simpozij o manjšinah v novi Evropi“. Tema je bila osredotočena na vprašanje nemških manjšin. Govorili so manjšinski predstavniki iz Slovenije, Hrvaške, Češko-slovaške, Madžarske, Romunije, bivše SZ, Poljske, Kanalske doline in Južne Tirolske.

Predsednica Društva Nemcev in Avstrijcev na Hrvaškem s sedežem v Osijeku Vesna Pichler (aktivistka Tudjmanove HDZ in članica hrvaškega Sabora) je svoj oris situacije manjšine oprla na težko situacijo, v kateri se trenutno nahaja Hrvaška. Zahvalila se je Avstriji za politično in materialno pomoč Hrvaški ter izrazila nič kaj optimistično – in verjetno tudi na Hrvaškem sporno – vizijo bližnje bodočnosti: „Vsi vemo, da politične rešitve ni. Obstaja samo vojaška!“ Dejala je, da je situacija za Avstrijce in Nemce težja kot kdajkoli poprej. Okoli 200 nemško govorečih se bojuje v okviru hrvaške vojske. Materialna pomoč za pripadnike manjšine v Slavoniji je majhna. Pichler: „Zdaj potrebujemo vsako pomoč, po vojni verjetno še več.“

Prostorski okvir tega prispevka je premajhen, da bi v enaki meri lahko dokumentiral izvajanja ostali manjšinskih predstavnikov. Zato samo na kratko: Tudi na Poljskem in Slovaškem nemška manjšina do pred kratkim ni bila priznana ali upoštevana, manjšinske pravice in ustrezna zakonodaja manjkajo, nove osnove nastajajo šele zdaj. Sudetski Nemci na Češkem so imeli svoja društva in kulturno dejavnost, vendar je bilo zlasti po 1968. letu vse pod kontrolo državnih organov in partije. Romunija je zlasti za Sedmograško imela že vzpostavljeno manjšinsko zakonodajo in infrastrukturo. Po zlomu režima komunističnega diktatorja Ceaucesca je prišlo do večjih konfliktov, gospodarskega zloma in tolikšnega obupa, da jih je od nekdanjih 500.000 Nemcev v deželi ostalo le še okoli 100.000, povečini starih ljudi. Mladi se izseljujejo.

Isti problem velja za Nemce v današnji Skupnosti neodvisnih držav (SND), saj so zlasti bivši Volgovci razseljeni po vseh mogočih republikah, in zlasti v južnovzhodnih, zdaj islamskih republikah, ne vidijo več perspektive.

Igor Schellander

Mala vasica Breze (Fresach) na zgornjem Koroškem je že 21. gostila pisatelje iz vse Evrope. Slika: Lukan

Srečanje v Brezah

Tradicionalno pisateljsko srečanje v Brezah na zgornjem Koroškem je z letošnjo prireditvijo stopilo že v tretje desetletje. Kot na drugih srečanjih v tem letu, je bila tudi v Brezah v razpravi močno prisotna vojna v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem, geslo 21. srečanja pa je bilo „Beg ali sooblikovanje“.

Srečanja, ki ga je odprl deželni kulturni referent dr. Peter Ambrozy, so se udeležili pisatelji iz Nemčije, Italije, Poljske, Rumunije, Švice, Luksemburga, Madžarske, Češkoslovaške, Francije ter ne nazadnje iz Slovenije in Avstrije oz. Koroške. Iz Slovenije so prišli Jaro Dolar, France Filipič in Žarko Petan, od avstrijskih oz. koroških udeležencev pa med drugimi Lev Detela, Robert Gratzler, Anita Hudl, Gustav Januš, Milena Merlak, Anton Fuchs, Peter Kersche, Franz Stimpfl in drugi.

Nečloveška in nesmiselna vojna na tleh bivše Jugoslavije je zvenela iz skoraj vseh referatov in diskusijskih prispevkov. Posebno pozornost na tridnevnem srečanju pa ji je namenil Lev Detela, ki je spregovoril o nacionalističnih šovinizmih kot izrazu zastarelih oblik miselnosti in življenja ter dejal, da bi lahko samo zmaga tolerance in razuma zajamčila perspektivno prihodnost.

Letošnje srečanje pa je bilo tudi v znamenju številnih novih stikov med pisatelji, izdajatelji in založniki iz vse Evrope.

Prišlo je do dogovorov med poljskimi, madžarskimi,

romunskimi in avstrijskimi izdajatelji in založniki, ki nameravajo izdati dela raznih avtorjev v več jezikih.

Lev Detela pa je v razgovoru za naš list opozoril na nov literarni almanah o nasprotjih med Vzhodom in Zahodom, ki bo v prihodnjih dneh izšel v nakladi 30.000 izvodov. V njem so tudi zabeležena tradicionalna srečanja v Brezah, objavljenih pa je tudi več tekstov slovenskih avtorjev tako iz Avstrije kot Slovenije.

Tajnik koroške pisateljske zveze Theo Pressien, ki je na srečanju zastopal obolelega predsednika prof. Waltherja Novotnyja, pa je ob vstopu brežeškega srečanja v tretje desetletje menil, da so korenite politične spremembe v Evropi v zadnjih dveh letih seveda vplivale tudi na vsebino srečanja, da pa je dialog med pisatelji Vzhoda in Zahoda še vedno nujno potreben ter da so se celo odprla nova področja. „Iz nekdanjih pogovorov med Vzhodom in Zahodom bi lahko nastal nek „evropski literarni center,“ je dejal Pressien in s tem že nakazal smernice za bodoča srečanja v tej mali, toda po vsej Evropi znani koroški gorski vasici Breze (Fresach).

Ivan Lukan

Komentar dr. Kristijana Schellandra

EVROPSKI PREPIH

Zavrnitev evropske politične unije od večine Dancev je povzročila precej prepaha v državnih pisarnah. Bodočnost dosedanje Evropske skupnosti je v trenutku postala precej manj jasna; države, ki se želijo priključiti tej skupnosti (poleg Avstrije še Švica, Finska, Švedska in Norveška), bodo morale verjetno še nekoliko dalj počakati – če ne bo sploh nezaupanje nasproti Evropski skupnosti postalo tudi med njihovim prebivalstvom močnejše in privedlo do dodatnih presenečenj.

Zakaj v času, ko se torej druge zapadne države želijo integrirati v ES in dežele, ki so prešle od socializma h kapitalizmu, zavzeto sanjajo o lepi bodočnosti v „Evropi“, ena od članic tako zaželenega kluba naenkrat le-temu tako rekoč pokaže hrbet?

Medtem ko tisti, ki so še zunaj, sanjajo o prednosti, ki si jih pričakujejo od pristopa, se pri nekaterih znotraj kaže tudi prizadetost. Centralistična birokracija, dominacija velikih nad malimi, izključenost parlamentov in „baze“ od možnosti sodelovanja so gotovo vzroki, ki so očitno bili odločilni za Dance, in ki bodo veljali tudi za nove bodoče člane, če centralisti ne bodo spremenili načina odločanja.

Kljub temu mislim, da evropska integracija kot taka ni kaj negativnega. Izolacionizem ni sredstvo za reševanje današnjih globalnih problemov – bodisi glede okolja ali varnosti. Toda Evropska skupnost bo morala postati bolj demokratična in bolj upoštevati tudi manjše članice ter interese ne samo velikih koncernov, temveč tudi prebivalstva in njegovih problemov.

Kotmara vas: 850-letnica!

Občina Kotmara vas je zadolžena s 533 šilingi po osebi (1988: 810; 1989: 800; 1990: 676); to izkazuje obračun za leto 1991. Po kritični razpravi je občinski odbor na seji v sredo, 27. majnika, župenu Hugu Götzhaberju izrekel soglasno razrešnico.

Najemnina v obnovljeni učiteljski hiši se bo zvišala s 5 na 10 šil. za m², garaža se bo podražila mesečno z 90 na 150 šilingov; v občinski hiši se bo najemnina zvišala z 12 na 15 šil. za m² stanovanjske površine.

Zbiranje posebnih odpadkov (23. maja od 8. do 12.

ure) je stalo 35.000 šilingov; nabralo se je 3,3 tone odpadkov; stare avtomobile bo moral odstraniti lastniki sami.

4. julija bo odprli ljudsko šolo; prizidek bo stal okrog 9,5 milijona šilingov (za 1,5 milijona več kot predvideno). V poslopju stare šole bo uredili knjižnico (nam. dež. gl. Peter Ambrozy je kot referent za kulturo obljubil 100.000 šil.).

Za strojni center bo kupili tipiziran priklopnik (do 70 km na uro); stal bo 126.000 šilingov, dabavilo ga bo

podjetje Stumpf iz Grabštanja.

Letos bo Kotmara vas obhajala 850-letnico. Brošura se že pripravlja (ureja jo g. Vinzenz Jobst); stala bo okrog 250.000 šilingov, na razpolago bo že 19. julija. Značke bojo stale po 25 šilingov. Višek bo sredi avgusta; počastili bojo tudi zaslužne osebe. Na Humperku bojo priredili veliko poročno slavo, najavilo se je že precej parov.

Po koncu dnevnega reda je župan prebral predloge; EL predlaga za Reko omejitve hitrosti na 30 km na uro.

Od 27. do 31. maja je bil v valonskem mestu Liege v Belgiji Mednarodni mladinski festival ljubiteljskega gledališča v regionalnih jezikih „Regiotheatre 92“. Prvo podobno srečanje je bilo leta 1988, prav tako v Liegeu. Finančno so srečanje podprle valonske kulturne ustanove vse tja do ministrstva. Organizacijske priprave je vodil Paul Lefin, generalni tajnik Valonske kulturne zveze.

Povabljeni so bili tudi člani AIDLCM – Mednarodne zveze za zaščito ogroženih jezikov in kultur, ki jih je 5 ali 6 tudi med koroškimi Slovenci. Vabilu se je odzvala gledališka skupina SPD Šentjanž, ki je v režiji Petra Militarova v tej sezoni naštudirala Kostanek/Zidarjevo „Mrtvo oznanilo“. Potne stroške je prevzelo avstrijsko zunanje ministrstvo, ki je ugotovilo, da „z našim gostovanjem dobro predstavljamo kulturno raznolikost Avstrije“, za kar mu velja naša zahvala.

Prireditelji so v vabilu mdr. zapisali: „Danes, ko se prebija evropska zavest, ki je postala nujna iz političnih in gospodarskih razlogov, se kaže, da je pomembna tudi vitalnost regionalnih jezikov in kultur. Ta dva pojma si ne nasprotujeta. Dejansko bodoči Evropejci sprejemajo svojo novo pripadnost, v zameno pa zahtevajo pravico, da ohranijo svojo kulturno identiteto.“ Zato je treba ljubiteljskemu gledališču priboriti mednarodno priznanje.

Tako je Walter Juvan natovoril rekvizite in igralce na svoj avtobus in jih po 17-urni vožnji ob treh zjutraj pripeljal v Liege, gospodarsko in kulturno središče Valonije. Prvo predstavo skupine „I Tari“ s Sicilije „U curtigghiu“ v sredo zvečer smo zamudili, vse ostale uprizoritve pa smo si ogledali. Sodelovale so naslednje skupine: skupina „Prijetelji narečja Vadais Delmont“ iz francoske Jure v Švici z igro „Drvarjeva hči“, skupina „Si Lidone“ s Sardinije s priredbo Molierovega „Skopuha“, skupina „Gruppo teatrale Pulicinella“ iz kantona Ticino (Tessin) v italijanski Švici s priredbo Kleistovega Razbitega vrča „Gospod sodnik“, skupina „Les Vrais Wallons de Seraing“ z igro Jean Marie Warnierja „Do-

vie“ ter skupina „Quelques-uns“ iz Quebeca z igro „Veliko prebujenje ali pustolovščine viteza Aquerna“ Guya Corriveauja. Čeprav so Kanadčani nastopili šele tik pred polnočjo, nas je njihova igra pritegnila tako zaradi tematike kot tudi simpatičnega nastopa mlade igralske skupine.

Naša, valonska in kanadska skupina so igralce v gledališču Trianon, kjer je v četrtek potekal tudi kolovij o problemih ljubiteljskega gledališča v regionalnih jezikih, v soboto pa je bila tam zaključna gala CIFTE. Ostale skupine so nastopale v

Šentjanščani z „Mrtvim oznanilom“ v Belgiji

manjših dvoranah v predmestju Seraing.

Mi smo v petek popoldne zaigrali za festival skrajšano verzijo Mrtvega oznanila. Gledalci so nas nagradili z navdušenim ploskanjem in se v pogovorih zanimali za našo igro. Čeprav niso razumeli jezika, so dojeli sporočilo igre, bili navdušeni nad bogato sceno, sozvočjem besede, lučnih in glasbenih učinkov ter simboliko, ki gledalca kar zasipa z vprašanji in kajpada sili k mnogoznačnim razlagam, kar ravno odlikuje vsako umetnost. Uspeh nas je potrdil v prepričanju, da se slovensko ljubiteljsko gledališče na Koroškem razvija v pravi smeri, ko ob strokovni pomoči iz Slovenije zavestno poudarja kakovostno stran gledaliških predstav. V našem primeru je zanj poskrbel v prvi vrsti režiser Peter Militarov, viden pa je tudi prispevek rajnega Saše Kumpa, ki nam je ustvaril sceno.

Prizor iz šentjanškega „Mrtvega oznanila“

Še o etnijah in jeziku

Taka mednarodna srečanja pa odpirajo človeku tudi pogled na probleme, s katerimi se srečujejo pripadniki drugih etničnih skupin, o katerih pri nas malo vemo. Vse so bile iz romanskega sveta. Marsikaj je v njihovih primerih drugače. Že samo pojmovanje „manjšine“. Večinoma gre za jezikovne skupine, ki želijo ohraniti svojo regionalno govorico, pa naj si bo to poseben jezik, kot v primeru Sardincev, ali pa narečje, kot v primeru jurskega Vadais. Že sama taka opredelitev pa je problematična. Francosko govoreči Valonci so s težavo sledili igri jurskih Švicarjev, ki za svoj jezik pravijo, da je francosko narečje, za druge pa je neka še dosti bolj starosvetna romanska govornica. Isti Valonci so v knjižnji francoščini razpravljali o tem, kako bi tudi z ljubiteljskim gledališčem ohranjali valonščino, ki se v marsičem razlikuje od

francoščine. Sardinici so med seboj govorili neko sardinsko inačico italijanščine, na odru pa so govorili sardinski jezik, ki je bolj podoben latinščini. Sicilci so zatrjevali, da ga komaj razumejo, tujski delavci, že desetletja zaposleni v belgijskih rudnikih in železarski industriji, pa so predstavo navdušeno spremljali. Ticinska skupina iz Švice je igrala v narečju, ki ga še govorijo v hribih ob jezeru Lago di Maggiore in je baje podobno stari milanski govorici. Vsi ti jeziki izginjajo zaradi prodiranja enotnega nacionalnega jezika.

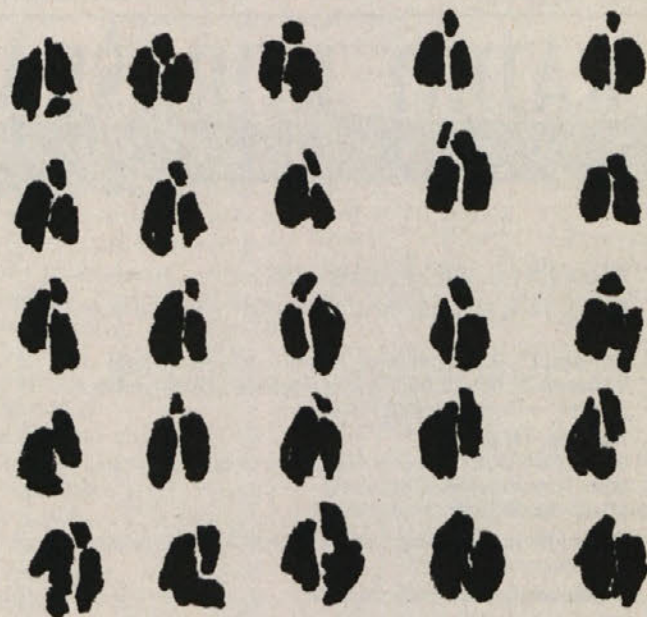
Druga zanimivost je bila dvo- ali večjezičnost udeležencev. Vsi udeleženci so bili vsaj dvojezični, namreč: Valonci so govorili valonsko in francosko, redki, posebno mlajši pa še nekaj angleščine, Jurasi so govorili svoj jurski varais in francosko, samo redki med njimi pa denimo tudi švicarsko nemščino (kar

nas je močno začudilo), Ticinci pa so govorili poleg svojega narečja seveda italijanščino, švicarska nemščina pa jim ni bila tako tuja kot francosko govorečim sodeželanom. Sardinici so govorili sardinsko in italijansko (ali pa so oboje tudi mešali), podobno je s Sicilci. Če tako opredeljeno dvojezičnost apliciramo na naše razmere, smo mi bili vsaj tri- ali štirijezični (rožansko/podjunsko-slovensko-nemško). Pri osvajanju tujih jezikov pa tudi ne zaostajamo, če se izrazim skromno. Kajpada so bili, po mojem, tudi vsi „multikulturalni“, saj poleg prodirajoče, vse poenačujoče televizijske kulture, kulture, ki jo povezujemo s francoskim (ali italijanskim) nacionalnim jezikom in jo uživajo ob vsakem koraku kot vsakdanji kruh v vseh njenih dimenzijah, duha plemenitejših in poneumljajočih, skrbijo še za preživetje tiste prvotne, prvobitnejše, srčnejše, posebne, krajevne itd. kulture in jih morda kaki njihovi sodeželani imajo za zabite starosvetneže, če ne kar za nacionalistične skrajneže. Koliko se Valonci odpirajo tudi flamski kulturi v lastni deželi in obratno, ali francoski in italijanski Švicarji nemško-švicarski kulturi in obratno, težko ocenim. Podoba pa je, da ni tesnejše izmenjave ali „interkulturalnega“ učenja. Če drži, kar nam je povedal naš valonski prijatelj Gilbert Georges, ki nas je spremljal vse dni v Liegeu, potem je razen v Bruslju valonskoflamska dvojezičnost bolj redek pojav.

V soboto smo si ogledali še zamenitosti Liegea, ki je bil v srednjem veku središče železarske obrti, v 19. stoletju pa se je razvila mogočna železarska industrija, ker so bili tam tudi rudniki premoga. Vse do danes daje pečat mestu z vsemi znanimi posledicami, kot je onesnaževanje okolja.

V nedeljo pa smo se vrnil domov zadovoljni, da smo se udeležili tega gledališkega srečanja. Vabilo na prihodnje podobno srečanje smo že prejeli – 1993 na Sardiniji.

Prof. Štefan Pinter

Bruno Czeitschner, 1992

Motiv: strah za naravo

Rudi Benetik in Bruno Czeitschner sta na travniku Puscha zahodno od Šimanove gore ustvarila skupno instalacijo v čast pogačici in za njeno ohranitev. Rudi Benetik s šestimi jajčnorumenimi pobarvanimi skulpturami iz smrekovine, Bruno Czeitschner s šestimi kvadratnimi rumenimi ploškami (rucoline, z vodo razredčena barva za označevanje športnih igrišč). Projekt nameravata umetnika izvesti tudi v Sloveniji in Italiji.

Motiv za umetniško delo

pa je „Strah za naravo“.

Citat: „Če hočemo doživljati naravo, obiščemo v počitnicah naravoslovni muzej na prostem. Tam hodimo po učnih stazah mimo diagramov in imenikov, pritrjenih na drevesih, podobno redkim živalim v živalskem vrtu. Rogozasti ribnik, primer eksotika, bela jelka, primer lepega tujca, ceptec in suhopernik, pogačica in encijan, gozdna tisa, trepetlika, barja breza in limba – vse to čudaške stvari. Podobno, kot se dogaja dandanes v živalskem vrtu,

bo znanost v prihodnosti odgovarjala na zaščitenem ozemlju na naivna vprašanja obiskovalcev. Odgovoriti je treba na vprašanja o smislu takega razkazovanja narave. Opozorilo pa bo zadevalo etično dolžnost človeka, češ da je dolžan ohranjati ogrožene vrste, ki niso sposobne preživeti v naravnih razmerah, do ohrani znanosti dragocenosti naše narave dediščine zanamcem.“

Iz kataloga Biennale 91-92, Intart-in, str. 67/68)

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Četrtek, 11. 6. 20.00	v dvorišču Paracelsus v Beljaku	Srečanje s kulturami – glasba, ples in lirika iz vsega sveta ob dnevu begunca	ÖIE Koroška, Zveza za pomoč tujcem
Četrtek, 11. 6. 20.00	v kongresni hiši v Beljaku	„Desni radikalizem in populizem v Avstriji“ predava politolog univ. prof. dr. Anton Pelinka, Innsbruck	Kongresna hiša Beljak
Petek, 12. 6. 11.05	pred mestno hišo v Borovljah	Otvoritev „Radio-Kärnten-Treffpunkt“	ORF Koroška
Sobota, 13. 6. 18.00	v farni cerkvi v Železni Kapli	Koncert duhovnih pesmi – gostuje: MePZ „Milan Pertot“ iz Trsta, godalni orkester Glasbene matice iz Trsta	Farna skupnost Železna Kapla
Sobota, 13. 6. 20.00	v ljudski šoli v Žitari vasi	Folklorni večer – nastopajo: folklorna skupina SPD „Trta“, skupina iz Gornjega Senika na Mad- žarskem, MoPZ „Trta“ (v odmoru)	SPD „Trta“
Sobota, 13. 6. 20.00	v šotoru v Globasnici	Praznik SAK – nastopajo: Pop-design, Štirje kovači, domači zbori	SAK, sekcija nogomet
Sobota, 13. 6. 20.00	v mestni hiši v Borovljah	Dober večer, prijatelj! – Guten Abend, Freunde!	ORF-Koroška
Sobota, 13. 6. 20.00	v gostilni Kovač na Obirskem	Koncert in ples – igra ansambel Lojzeta Slaka	MoPZ „Valentin Polanšek“
Sobota, 13. 6. 20.00	trata pred lj. šolo v Bilčovsu	AFRIŠKI PLESI Izvajajo: Ndere Troupe, ansambel iz Ugande	SPD „Bilka“
Sobota, 13. 6. 20.00	v kulturnem domu v Šentprimozu	Koncert ob 80-letnici zbor „Danica“ – sodelujejo: Obirski ženski oktet, MoPZ Vinko Poljanec, MoPZ skladatelj Ipatcev, MePZ Danica	SPD „Danica“ v Šentprimozu
Nedelja, 14. 6. 14.30	v gospodinski šoli v Šentupertu pri Velikovcu	Koncert slavljenci Milki Hartman za 90. rojstni dan – nastopajo: MoPZ SPD Edinost, Pevski krožek graških študentov, VIS SPD Lipa	PD „Lipa“ iz Velikovca
Nedelja, 14. 6. 12.00	na kmetiji „Lindenhof“ na Plaznici	Dan odprtih vrat – na bio kmetiji	Družina Dolinshek
Nedelja, 14. 6. 14.00	v farni dvorani v Šentjakobu	Kulturna prireditelj – nastopajo: „Vaščani pojo“, ansambel „Korenika“, Franci in Mici (citre in har- monika) – nato družabno srečanje	Društvo upokojencev v Šentjakobu
Nedelja, 14. 6. 13.00	v Gozdu Martuljku	XXI. Srečanje slovenskih planincev iz Slovenije, Avstrije in Italije	Planinsko društvo Martuljek
Nedelja, 14. 6. 9.30	v Slovenjem Plajberku	Mladinski dan 1992	Katoliška mladina
Nedelja, 14. 6. 9.30	v farni cerkvi v Šentprimozu	Sveta maša z MePZ „Milan Pertot“ iz Barkovej pri Trstu in godalnim orkestrom Glasbene matice iz Trsta	
Ponedeljek, 15. 6. 19.00	v Mladinskem domu v Celovcu	15-letnica Bralne značke	Slovenska študijska knjižnica
Četrtek, 18. 6. 13.00	pri Kovaču na Obirskem	Kolesarski izlet Obirsko – Zel. Kapla – Obirsko – Korte – Piknik pri Francinu v Kortah	SPD „Valentin Polanšek“

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Deželna galerija** – Boeckl, Weiler, Hollegga, Krawagna – Narava/abstrakcija (otvoritev danes ob 19. uri – do 5. 7.)
- **Galerija Carinthia** – Susanne Krawagna (do 27. 6.)
- **Galerija 20** – Veronika Merlin, oljnate slike in grafike (do 12. 6.)
- **Rudniški muzej**, Kinkstraße 6, Kolumb ob Vrbskem jezeru (do 31. 10)
- **Mohorjeva knjigarna** – Stana Lušnic-Arsovka (Slovenj Gradec), slike (do 3. 7.)

TINJE

- **Galerija Tinje** – prof. Ernst Degasperi, dva cikla: Pesem pesmi, magnifikat, 11 perorisb

PLIBERK

- **Galerija Werner Berg** (vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 16. ure).

BOROVlje

- **Pušcarski muzej** – (do 26. 10., od ponedeljka do petka 10 – 18, ob sobotah, nedeljah in praznikih 9 – 12). **Prijave za skupine:** turistični urad (Verkehrsamt), telefon 04227/2600-31 ali 41.

MARIBOR

- **Pokrajinski muzej** – Slovenska nacionalna razstava 1992 „Anton Martin Slomšek“ (do 28. 11.)

BEGUNJE

- **Galerija Avsenik** – Lujo Tabor, akvareli 1988 – 1992

AFRIŠKI PLESI

Izvajajo:
Ndere Troupe, ansambel iz Ugande

sobota, 13. 6. 1992 · 20.00
travniki pred ljudsko šolo v Bilčovsu
(ob slabem vremenu v ljudski šoli)

Prireditelja: SPD Bilka in SPZ

Letovanje otrok v Poreču

Koordinacijski odbor za letovanje otrok na morju sporoča, da bo letošnje letovanje v Poreču v času od 14. do 25. julija.

Cena za 12-dnevno bivanje znaša 2.100 šil. (vključno s prevozom). Prijavnice in podrobnejše informacije dobite pri Milki Kokot, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec, tel. 0463/514300/40.

Koordinacijski odbor za letovanje vabi vzgojiteljice/vzgojitelje, ki naj se za sodelovanje prijavijo na isti naslov.

SLOVENSKI VESTNIK

Nadstrankarski
časopis
koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

18.10–19.00

Četrtek, 11. 6. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 12. 6. Kulturni dom „Pri Cingelcu“ – vizija in realnost

Sobota, 13. 6. Od pesmi do pesmi – od srca do srca
Večerna 20.05–22.00 V živo iz Borovlj: „Dober večer, prijatelj“ – Guten Abend, Freunde

Nedelja, 14. 6.

6.30–7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (žpk. Tone Opetnik, Grabštani)

18.10–18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 15. 6. Nogometna sezona 91/92 se je iztekla – bilanca

Torek, 16. 6. Partnerski magazin

Sreda, 10. 6. Glasbena sreda

Naročite
in širite
Slovenski
vestnik
Vaš list s
formatom!

13. – 28.6.: „Teden srečanja“ v Celovcu

Kulturni festival posebne vrste

V soboto, 13. junija, se začne kulturni festival posebne vrste – to je „Teden srečanja“ v Celovcu ob Vrbskem jezeru. Najprej je bil načrtovan kot teden, v katerem se je mogoče seznaniti s kulturo, toda postal je reprezentativen kulturni festival, ki vsako leto ubira nova pota in v Avstriji predstavi sodobne umetnostne zvrsti in produkcije.

„Teden srečanja“ tudi v vse večji meri postaja kulturni center, ki presega državne meje. To potrjujejo sestav obiskovalcev in nastopajočih. Skupne produkcije obišče tudi vedno več ljubiteljev kulture iz prostora Alpe-Jadran. Naj si gre za gledališče, kabaretno umetnost, ples, film, artistiko, literaturo, likovno umetnost ali glasbo: prireditelja, to sta mesto Celovec in koroški ORF, leto za letom povabita v Celovec mednarodno priznane in kakovostne skupine. Večino sporeda nudijo brezplačno, stroške pa krijejo s pomočjo sponzorjev.

„Teden srečanja“ tudi dokazuje, da je izrek „Kar je zastoj, ni nič vredno“ absurden. V „Tednu srečanja“ so pogosto krstne ali prve uprizoritve v Avstriji, ki jih v svoj program potem prevzemajo drugi prireditelji.

V glasbenem šotoru ob Vrbskem jezeru v okviru štirinajstdnevnega festivala nastopajo avstrijski in mednarodni zvezdniki, vsak večer sta na sporedu po dva koncerta. V enem izmed najlepših arkadnih dvorov v starem delu mesta Celovec je urejen letni kino. Vsak dan si vrhunske filme lahko ogleda skoraj tisoč obiskovalcev. Posebne uprizoritve pripravljajo skoraj v vseh prireditvenih prostorih mesta, tudi v privlačnem gledališču pod skalami Felsentheater, ki je edina avstrijska podzemna prireditvena dvorana.

V letu 1992 je spet načrtovano težišče, ki presega državne meje in je za Avstrijo prava novost: to je umetniški veleprojekt „Citta Invisibili – Nevidna mesta“. To je avstrijska premiera, kajti tudi Teatro Potlach iz Fare Sabine pri Rimu je podobno produkcijo izvedlo šele enkrat, in to v svojem domačem kraju. Po Celovcu naj bi bile uprizoritve v Samarkandu, Mexiku Cityju in v Benetkah.

Gre za potovanje v zgodovino in kulturo mesta Celovec, v katerem naj bi odkrili skrite aspekte. Pri tem projektu bo sodelovalo več kot 120 režiserjev, arhitektov, gledaliških igralcev, kompozitov, glasbenikov, pevcev in upodabljačih umetnikov: deset dni bodo v

„mestnem opernem laboratoriju“ skušali ponazoriti odnose med realnim in imaginarnim mestom Celovcem, v Vrbskem jezeru potopljenim mestom preteklosti. To mesto želijo prikazati z raznimi oblikami umetniškega izražanja. Torej s sredstvi sodobnega vizualnega gledališča, glasbe, arhitekture, literature. Na področju scenografije bodo uporabili posebne žaromete, velike projektorje, laserje, velike balone, 4.000 kvadratnih metrov belega blaga in pirotehnične efekte.

V času „Tedna srečanja“ bodo na sporedu uprizoritve na zgodovinskih mestih in v bližini pomembnih spomenikov, kot npr. pri celovškem zmagju. Nevidno mesto bodo upodobili neposredno ob vzhodnem bregu Vrbskega jezera, kjer bo zraslo novo mesto na vodi Lendkanala in jezera. Literarno jedro te umetniške velepredstave bodo besedila Roberta Musila in Ingeborg Bachmann, ki sta se oba rodila v Celovcu. Vključili pa bodo tudi literaturo Celovčana Gerta Jonkeja in Thomasa Bernharda.

Projekt uradno močno podpira Italija, italijansko zunanje ministrstvo in zasebni sponzorji sodelujejo s finančnimi podporami.

Višek letošnjega glasbenega sporeda je gotovo Joe Zawinul! Svetovno znani avstrijski jazz-glasbenik in bivši vodja legendarne skupine Weather Report bo v Celovcu gostoval 15. junija ob 21. uri.

Za reggae-filing bo 17. junija ob 21. uri poskrbela skupina Abacush, ki jo sestavljajo predvsem ženske iz Jamajke in Velike Britanije. Ta skupina slovi predvsem po svojem dinamičnem odrskem showu. Stilistično pa je ritme reggaeja obogatila s sulom in afriškimi elementi.

Vsak dan ob 19.30 uri bo na sporedu koncert. Nastopale bodo mlade avstrijske skupine: Ontörner (13.6.), Beton (14.6.), Prisoner (15.6.), Erste Kärntner Volksverblödung (16.6.), Kysela Power Project (17.6.), Down Under Blondes (18.6.), Sweet Emotion (20.6.). Podrobne informacije o sporedu: Kulturni urad Celovec, tel. (0463) 537/227 oz. 228.

Letni kino je vsako leto priljubljeno zbirališče za staro in mlado v programu „Tedna srečanja“ v Burghofu, torej v enem večjih arkadnih dvorov sredi mesta. Oglede klasičnih filmov in novih produkcij je brezplačen. Tudi alternativni kino je pripravil poseben program!

Ostermanova na obisku

Kot smo poročali, se je na povabilo Zveze koroških partizanov mudila na obisku na Koroškem nova slovenska ministrica za borbe in vojaške invalide Anka Osterman s sodelavci. Na sporedu je bil obisk zgodovinskih krajev, Peršmanovega muzeja ter partizanskih grobišč. Na sliki ministrica Ostermanova (druga z leve) s člani Zveze borcev NOB in predsednikom ZKP Janezom Wuttejem-Lucem (desno).

15 LETNICA BRALNE ZNAČKE

Prireditelj: Slovenska študijska knjižnica v Celovcu

Čas: Ponedeljek, 15. junija 1992, ob 19. uri

Kraj: Mladinski dom v Celovcu

Sodelujejo:

Otroci SPD „Bilka“ v Bilčovsu
Otroci SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem
Otroci SPD „Herman Velik“ Sele-Kot
Otroci SPD „Radiše“ na Radišah
Dijakinje in dijaki Mladinskega in Modestovega doma ter slovenske gimnazije v Celovcu

Gostje:

Berta Golob, mladinska pisateljica
Andrej Kokot, pesnik
Marjan Manček, ilustrator
Jože Zupan, zastopnik Zveze bralnih značk
Milena Zupančič, dramska igralka

Prisrčno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Šentprimozu

prireja

KONCERT ob 80-letnici zbor

v soboto, 13. 6. ob 20. uri
v kulturnem domu
v Šentprimozu

Sodelujejo

Obirski ženski oktet
Moški zbor Vinko Poljanec
Moški zbor skladatelj Ipvavec
Mešani zbor Danica

ŠIRITE SLOVENSKI VESTNIK

Dr. Dušan Schlapper

9020 Celovec, Benediktinski trg 3,
tel. 0463/516816 ali 0463/502410 (priv.)

Privatna ordinacija
(kirurška praksa)

Vsako sredo od 16. do 19. ure!

Pa še to...

HAGO na italijanskem tržišču

Trgovsko podjetje HAGO iz Celovca, katerega ustanovitelji so slovenski grafiki in papirničarji, je pred mesecem dni odprlo predstavništvo v Milanu. HAGO že ima svoja predstavništva v Ljubljani, Frankfurtu in Budimpešti, predstavništvo v Milanu pa bo še povečalo plasman sovenske papirne in grafične industrije na italijanskem tržišču.

Italija je eno najpomembnejših tržišč za slovenske dobavitelje. Slovenska papirna in grafična industrija namreč že nekaj let uspešno sodelujeta z italijansko papirno industrijo, osnovna naloga HAGA Milano pa bo še intenzivirati sodelovanje ter s tem izboljšati image slovenske papirne industrije. Način delovanja bo omogočal neposredno povezavo med dobavitelji in kupci.

HAGO namerava v letošnjem letu odpreti še predstavništvo v Stockholmu in Londonu. Še posebno je aktualno predstavništvo v Londonu, ki bi predvsem slovenskim tiskarjem pomagal pri prodoru na anglosaško tržišče.

Slikarski natečaj

Društvo beneških likovnih umetnikov prireja pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Julijske krajine XIII. mednarodni slikarski natečaj na temo: „Podobe iz Nadiških dolin“. Začel se je 23. maja in traja do 20. junija 1992.

Dela, ki bodo ocenjena kot najzaslužnejša, bodo razstavljena na skupinski razstavi, katere otvoritev bo v soboto, 27. junija 1992, ob 19. uri v Beneški galeriji v Špetru, trajala pa bo do 11. julija 1992.

17. srečanje narodnostnih skupnosti 92 bo v Vidmu!

Delovna skupnost narodnostnih skupnosti sosednjih dežel bo svoje letošnje 17. srečanje organizirala v sosednji Furlaniji. Potekalo bo od 9. do 11. oktobra v kongresni dvorani v Vidmu, glavna tema pa se glasi: Vloga nepriznanih nacij pri oblikovanju Evrope narodov: izkušnje in načrti preko meja.

Pokroviteljstvo nad srečanjem sta prevzela kulturni oddelek pri Videmski pokrajini in avtonomna dežela Furlanija-Julijska krajina, koordinator pa je dr. Franci Zwitter st. Srečanja se bodo udeležili zastopniki narodnostnih skupnosti iz Avstrije, Italije, Slovenije, Hrvaške in Madžarske.

Že prihodnjo sredo Braunau – SAK:

Zdaj po točke v Braunau!

Ob redakcijskem zaključku današnje izdaje se v Trnji vasi kvalifikacijska tekma med SAK in štajerskim prvacom LUV Graz za vstop v 2. zvezno ligo še ni začela, toda ne glede na rezultat je cilj za SAK jasen: če hoče ekipa imeti resne možnosti za podvig, mora tudi v drugi tekmi prihodnji teden v gosteh proti Braunau igrati na dve točki, najmanj pa iztržiti neodločen rezultat.

Trener SAK dr. Ivan Ramšak je pred tekmo ocenil možnosti za podvig SAK v 2. ligo za najmanj 50:50, za primer, da bi v prvi tekmi uspelo premagati LUV, pa višje. Zato bodo odločilni rezultati tako SAK kot tudi LUV proti Braunau, pri čemer bo po besedah dr. Ramšaka morda odločala večja izkušnost SAK, saj je Braunau šele pred letom dni vstopil v deželno ligo.

Dunja Lukan na državnem prvenstvu!

Mlada šahistka Slovenske športne zveze Dunja Lukan je odlično startala na državnem šahovskem prvenstvu za mladinke v Ampflwangu na Zgornjem Avstrijskem. V prvem kolu je gladko premagala nasprotnico iz Štajerske.

Ramšak si bo zato v soboto ogledal tekmo med LUV in Braunau, ki mu bo že več povedala o razmerju sil v kvalifikaciji, poleg tega pa tudi bistveno vplivala na koncept in taktiko, s katero bo SAK prihodnjo sredo nastopil na Zgornjem Avstrijskem.

Igralci in funkcionarji SAK si za to tekmo pričakujejo močno skupino navijačev, ki jih bo pospremila v Braunau.

Eden od stebrov ekipe Slovenskega atletskega kluba je kapetan Miha Kreutz.

Klopinj spet „v klet“

Nogometaši Klopinja niso „preživeli“ v koroški ligi in se morajo vrniti v spodnjo ligo-vzhod. Igralci trenerja dr. Mertla so gladko izgubili odločilno tekmo v Beljaku proti tamkajšnjemu VSV z 1:4 in tako sezono zaključili na predzadnjem mestu. Presenetilo pa je, da so se doslej izrazito borbeni Klopinjčani očitno vdali že pred tekmo. Igrali so, kot da ne bi šlo za nič, dejansko pa je šlo za izpad, saj je bilo pri-

čakovati, da bo celovski ASK z zmago nad Lendorfom skušal rešiti obstoj v koroški ligi, kar se je potem tudi zgodilo.

Kljub izpadu pa enoletno gostovanje Klopinja ni bilo odveč. Moštvo je brez dvoma pridobilo mnogo izkušenj za prihodnjo sezono in za morebiten ponovni podvig, v največje zadovoljstvo igralcev pa je brez dvoma, da jih koroškemu prvaku SAK ni uspelo premagati.

Zaključek v gosteh

Prihodnji vikend bo zaključek sezone tudi v spodnji ligi-vzhod. Železna Kapla in Bilčovs igrata v gosteh v Bad St. Leonhardu oz. v Oberglanu, cilj obeh trenerjev pa je točka. Kapelčani bi z neodločenim rezultatom osvojili odlično četrto mesto, Bilčovščani pa bi sezono zaključili v sredini lestvice. Trener Bilčovsa Sigi Hobel namerava ostati, napovedal pa je nujno okrepitev moštva. Tudi Jože Fera, trener Kapelčanov, ima velike načrte: z moštvom želi tekmovali za vstop v koroško ligo.

Bonča drugič zmagal!

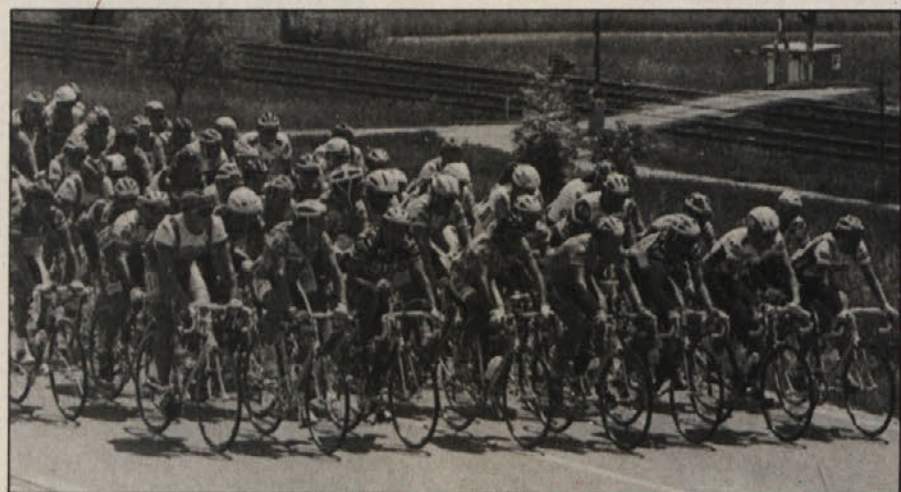
Slovenec Valter Bonča je junak letošnje kolesarske dirke po Avstriji! Mladi športnik iz Ljubljane je najbolj zahtevno dirko za amaterje v Evropi dobil pred tremi Avstrijci (Luttenberger, Hauer, Tot-schnig); odločilna za njegovo ponovno

zmago po letu 1989 pa je bila tudi močna slovenska ekipa, na katero se je Bonča v kritičnih trenutkih, ko so avstrijski kolesarji silovito napadali, lahko zanesel.

Valter Bonča je rumeno majico osvojil v 3. etapi in jo suvereno branil čez Großglock-

ner, zaradi nepazljivosti pa jo je izgubil v 8. etapi. Toda v predzadnji si jo je ponovno oblekel in brez težav pripeljal do cilja na Dunaju.

Bonča je bil v gorski razvrstitvi odlični tretji, ekipno pa je bila najboljša Slovenija pred Avstrijo in Francijo.

Proga kolesarske dirke po Avstriji je tudi letos peljala skozi Koroško.

Nadaljnje tekme za vstop v 2. zvezno ligo

13. junij, 18.30
LUV – Braunau

17. junij, 18.30
Braunau – SAK

20. junij, 18.30
LUV – SAK

24. junij, 18.30
Braunau – LUV

27. junij, 18.00
SAK – Braunau

NOGOMETNO OGLEDALO

KOROŠKA LIGA (zadnje kolo)

SAK – FC Šentvid 0:2 (0:1)

Trnja vas, 200 gledalcev, sodnik Benko (dober); **postava SAK:** Preschern (46. Wastian); Čertov, Buchwald, Tolmajer, Sienčnik, S. Sadjak (68. Koncilija), Kert, Brzdanovič, Fera, Blažej, A. Ramšak.

VSV/Beljak – Klopinj 4:1 (2:0)

Beljak, 150 gledalcev, sodnik Strauß (povprečen); **postava Klopinja:** Sylle; I. Ogris (61. Rainer), Fister, Glabonjat, Miklautz, Habernig (38. Klatzer), Pitschko, Urank, Woschitz, Krašnik, Vojkovič. **Gol za Klopinj:** Vojkovič (70.).

Lendorf – Pliberk 1:3 (1:2)

Lendorf, 200 gledalcev, sodnik Fischer (povprečen); **postava Pliberka:** Jesse; Wuntschek; Habernig, Knauder (70. Juvan), Lopinski; Urnik (80. Rossmann), Dlopst, Wölbl, Naverschnik, Hober, Vidovic. **Gole za Pliberk:** Hober (5. in 37.), Dlopst (90.).

Nadomestna tekma:

ATSV Wolfsberg – Matrei 4:0 (1:0).

Ostali rezultati zadnjega kola: WAC – Matrei 6:0 (2:0), ASK Celovec – Mölltal 3:0 (2:0), Wietersdorf – Trg 1:3 (0:1), Rapid Lienz – ATSV Wolfsberg 1:2 (0:0), Breže – Treibach 3:1 (1:0).

SPODNJA LIGA-VZHOD

Pari zadnjega kola (13./14. 6.): Bad St. Leonhard – **Železna Kapla**, Oberglan – **Bilčovs**, Kotmara vas – Mostič, Velikovec – Žitara vas, Atus Borovlje – Žrelec, Trnja vas – Šentandraž, Vetrinj Liebenfels.

Velikovec je že prvak in igra v prihodnji sezoni v koroški ligi, iz spodnje lige-vzhod pa izpadeta Oberglan in Liebenfels.

1. RAZRED D

Pari zadnjega kola (13./14. 6.): Šmihel nad-Pliberkom – St. Michael/L., Šentpavel – Globasnica, Dobrla vas – Frantschach, Labot – St. Stefan/L., Šmarjeta – Grebinj, Ruda – Metlova, Reichenfels – Galicija.

St. Michael iz Labotske doline je že prvak in vstopa jeseni v spodnjo ligo-vzhod, že izpadel pa je Reichenfels, medtem ko se Labot in Galicija borita za obstoj.

2. RAZRED E

Pari zadnjega kola (13./14. 6.): Sele – Donau Celovec, Žihpolje – Kriva Vrba, Welzenegg – Uršlja gora, Poreče – Bistrica v Rožu, Pošta Celovec – Grabštanj, Dholica – Wölfnitz.

DSG Sele so že prvaki in igrajo v prihodnji sezoni v 1. razredu C ali D!

Koroška liga

1. SAK	30	15	12	3	55:21	42
2. Wolfsberg	30	15	8	7	54:36	38
3. WAC/Kor.	30	14	9	7	49:23	37
4. Matrei	30	12	12	6	36:34	36
5. Trg	30	14	7	9	40:31	35
6. Pliberk	30	12	9	9	44:34	33
7. Wietersdorf	30	13	7	10	41:34	33
8. Lienz	30	11	10	9	33:32	32
9. VSV/Z. Bank	30	11	8	11	36:39	30
10. Breže	30	11	7	12	45:44	29
11. Treibach	30	11	6	13	38:39	28
12. Šentvid	30	11	4	15	33:41	26
13. Mölltal	30	7	9	14	26:43	23
14. ASK Cel.	30	4	12	14	22:50	20
15. Klopinj	30	3	13	14	28:50	19
16. SV Lendorf	30	7	5	18	28:57	19

Spodnja liga-vzhod

1. Velikovec	25	17	5	3	44:19	39
2. Vetrinj	25	12	7	6	38:26	31
3. Žrelec	25	11	8	6	42:29	30
4. Žel. Kapla	25	11	5	9	34:24	27
5. Borovlje	25	10	7	8	36:29	27
6. Mostič	25	8	8	9	35:31	25
7. St. Leonhard	25	8	8	9	24:39	24
8. Žitara vas	25	7	9	9	26:26	23
9. ASV	25	6	11	8	40:46	23
10. Bilčovs	25	8	7	10	22:35	23
11. Šentandraž	25	7	8	10	27:26	22
12. Kotmara vas	25	8	5	12	30:34	21
13. Oberglan	25	5	8	12	29:47	18
14. Liebenfels	25	6	5	14	23:39	17

Lista strelcev v koroški ligi

Manfred Hober (slika) je s 16 goli v sezoni 1991/92 za SAK bistveno prispeval k osvojitvi naslova koroškega nogometnega prvaka.

17 golov: Eberhard (ATSV Wolfsberg).

16 golov: Manfred Hober (SAK).

15 golov: Pirker (Wietersdorf), A. Par (Treibach), Paulitsch (Breže).

13 golov: Niederegger (Matrei).

12 golov: Werner Ur-schitz, Hermann Lip-pusch (oba SAK), Krappinger (Breže), Schrammel (WAC).

10 golov: Muggi (ATSV Wolfsberg).